

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144-44, 166-66, 177-77 i 188-88. Redaktor przyjmuje od godz. 6-ej — 7-ej wiecz.

Cena 20 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Telef.: 222-22 i 266-66. Tel. nocne: 144-44 i 177-77. Nr. konta P. K. O. 603.400.

Wzmacnianie obronności państwa Harmonizowanie poczynań poszczególnych resortów w ramach ogólnego planu Koncentracja gospodarki surowcowej w rękach p. min. Romana

WARSZAWA, 8. 7. (PAT). — W dniu 8 lipca r. b. w generalnym inspektoracie sił zbrojnych odbyło się posiedzenie Komitetu Obrony Rzeczypospolitej. Posiedzenie to zwołał w zastępstwie pana Prezydenta Rzeczypospolitej pan Marszałek Polski Edward Śmigły Rydz. Tematem obrad były sprawy gospodarcze, a w szczególności sprawy surowcowe i przemysłowe. P. Marszałek omówił podstawowe tezy naszej polityki surowcowej oraz szereg postulatów

OBRONY PAŃSTWA W DZIEDZINIE GOSPODARCZEJ I PRZEMYSŁOWEJ.
W wyniku obrad ustalono szereg wytycznych i zdecydowano skoncentrować odpowiedzialność za państwową gospodarkę surowcową w rękach ministra przemysłu i handlu, który otrzyma specjalne uprawnienie w tej dziedzinie.
*
Na temat tego posiedzenia donosi półurzędowa „Iskra“: Jak dowiadujemy się, zamierzone jest stworzenie w minister-

stwie przemysłu i handlu **SPECJALNEGO ORGANU PRACY DLA SPRAW SUROWCOWYCH.**
Zadaniem tego „Biura Surowcowego“ byłoby przede wszystkim:
Opracowywanie państwowego planu zaopatrywania w surowce, Czuwanie nad realizacją tego planu, Uzgodnienie wymagań życia gospodarczego z wymaganiami obrony państwa w tej dziedzinie.
Jak widać, uprawnienia mini-

stra przemysłu i handlu w dziedzinie surowcowej uległy znacznemu wzmocnieniu.
Uprawnienia te nie uszczuplają jednak w niczym kompetencji surowcowych innych resortów państwowych. Zostaje jedynie stworzony organ pracy, którego dotychczas było brak, a którego głównym celem będzie **HARMONIZACJA POCZYNAŃ POSZCZEGÓLNYCH RESORTÓW W RAMACH OGÓLNEGO PAŃSTWOWEGO PLANU.**
Wymieniona na wstępie decyzja Komitetu Obrony Rzeczypo-

spolitej jest dalszym krokiem W **KIERUNKU WZMOCNIENIA NASZEJ OBRONNOŚCI.**
Obok decyzji, powziętych na pierwszym posiedzeniu Komitetu Obrony Rzeczypospolitej w dziedzinie aprowizacji, dzisiejsze uchwały, regulujące drugą z kolei niezmiernie ważną dziedzinę surowców powinny dać państwu pewność celowej gospodarki pokojowej, która jednakowoż we wszystkich swoich przejawach liczyć się będzie z potrzebami przygotowania obrony.

Wybuch bomby na rynku w Jerozolimie zabił 4 arabów i ranił 18, w tym 7 bardzo ciężko Aresztowanie kilku żydów. -- Stan wyjątkowy zastrzony. -- Krążownicy w porcie Haify. -- 600 marynarzy obsadziło ulice miasta

JEROZOLIMA, 8. 7. (ŻAT). — Dziś rano u wylotu Starego Miasta Jerozolimy w pobliżu Bramy Jafskiej i rynku warzywnego rzucona została bomba na autobus arabski, przepelniony wieniakami, którzy przywieźli warzywa na rynek. Czterech arabów zostało zabitych, 18 rannych, w tym 7 ciężko. Ranny jest również policjant angielski. Na miejsce przybyły zaalarmowane oddziały wojska i policji. Oddział pułku strzelców Black Watch z nasadzonymi bagnietami obsadził wszystkie ulice, rynek i przeznice.

Policja aresztowała trzech młodych żydów i jedną żydówkę, posądzonych o rzucenie bomby.

Komunikacja kołowa i piesza między urzędem pocztowym a Bramą Jafską została wstrzymana. Przejedzające przez dzielnicę żydowskie furmanki arabskie mają asystę uzbrojonej policji. Stan wyjątkowy w Jerozolimie uległ ponownemu obostrzeniu. Ruch uliczny, tak pieszy jak i kołowy, zakazany jest w mieście między godz. 6 wieczorem a 6 rano.

Zajścia w Haifie

JEROZOLIMA, 8. 7. (PAT). — Nastroje w Haifie są w dalszym ciągu bardzo napięte. Od samego rana wszystkie meczety są przepelnione arabami. Na rynku arabowie podpalili sklep żydowski. Na grupę przechodzących ulicą żydów uzbrojeni w bagnety arabowie dokonali napadu i zra-

nili kilku żydów: 62-letniego Mojżesza Alsama, 45-letniego Abrahama Simchoni, 34-letniego Mojżesza Kleinbauma.
Pokład krążownika „Emerald“, który w dniu wczorajszym zawinął do portu w Haifie, opuściło dziś 600 marynarzy w pełnym uzbrojeniu. Oddziały marynarzy zajęły wszystkie pozycje strategiczne w mieście. Po mieście krąży wzmocnione posterunki wojskowe i policyjne w hełmach stalowych i pełnym uzbrojeniu.

W godzinach popołudniowych do portu w Haifie przybił krążownik „Repulse“.
W miastach arabskich Akko, Nablus, Dżenin i Tul-Karem wybuchły dziś strajki protestacyjne.

Wzmocnienie garnizonu palestyńskiego

KAIR, 8. 7. (ŻAT). Do Palestyny zostały odkomenderowane dwa bataliony stacjonujących w

Egipcie wojsk angielskich, mianowicie I batalion pułku Irish Guard i I batalion pułku Essex.

JEROZOLIMA, 8. 7. (PAT). — Około 200 uzbrojonych arabów usiłowało wczoraj przekroczyć granicę Jordanu między Palestyną a Transjordanią. Transjordanские stráže pograniczne przy pomocy samolotów rozproszyły arabów, którzy wycofali się ze znacznymi stratami.

Demonstracje w Tel - Aviwie w związku ze straceniem Ben - Josefa, były rozpędzane przez silne oddziały policji.

Interpelacja w izbie gmin

LONDYN, 8. 7. (ŻAT). Na dzisiejszym posiedzeniu izby gmin leader opozycji major Attlee zgłosił do ministra kolonii **interpelację o sytuacji w Palestynie.** W odpowiedzi min. Mac Donald oświadczył, że w ciągu ostatnich trzech dni doszło w Haifie do **bardzo gwałtownego wybuchu aktów teroru i bezprawia.** Także w innych miejscowościach zanotowano liczne incydenty. Aby wzmocnić siły władz palestyńskich dla opanowania teroru, do wództwo marynarki wojennej poleciło 2 krążownikom udanie się na wody palestyńskie. Dowództwo wojsk lądowych poleciło skierować z Egiptu do Palestyny możliwie najszybciej dwa bataliony piechoty.

Speaker uchylił dodatkowe pytanie labourzysty Thorne'a, czy rząd badał źródła, z których arabowie są zasilani pieniędzmi na akcję terrorystyczną, skoro — jak mówi interpelant — ktoś mu si przecież te pieniądze dawać.

Zgon dr. F. Rottenstreicha

JEROZOLIMA, 8. 7. (PAT). — Wczoraj w południe zmarł tutaj po krótkiej chorobie dr. F. Rottenstreich, członek Agencji Żydowskiej, b. poseł na sejm i b. senator Rzplitej.

Sto milionów żołnierzy rzucić może Europa na pola walki na wypadek wojny

Na radzie wojennej, która zebrała się w Tuileryach 16 marca 1808 roku, NAPOLEON, krążąc przed swoimi marszałkami, jak tygrys w klatce, krzychał:

— **Pluję na całą Europę! Wierzącie mi, że ja już dam sobie z nią radę!**

Marszałek NEY nieśmiało wtrącił, że dać sobie radę z Europą nie będzie tak łatwo.

— **Może ona wystawić przeciwko nam sześćset do ośmiuset tysięcy bagnetów, a jeśli gdzie potrzeba, to nawet cały milion.**

Liczba ta, jak świadczy historyk, a jednocześnie wybitny człowiek tego okresu, Carnot, wywarła na obecnych przyłaczających wrażenie: Europa może zmobilizować milion ludzi! Nie licząc przy tym francuskiej armii!

Obecnie po upływie stu trzydziestu lat Europa może rzucić na pola walki... prawie sto milionów ludzi.

Nie jest to bynajmniej gołosłowne twierdzenie; jest ono oparte na sumiennym skontrolowanych danych statystycznych. O tym, że Europa może zmobilizować do stu milionów ludzi, mówi, między innymi, również znany publicysta wojskowy, EMIL SEELIGER. Przytacza on szereg cyfr, które rodzą smutne myśli na temat przyszłości Europy i całej ludzkości. Warto cyfry tym poświęcić trochę uwagi.

Już w końcu czerwca 1914 r., gdy nad Europą pojawiły się pierwsze błyskawice, znajdowała się w pełnym pogotowiu 10-milionowa masa uzbrojonych ludzi: Rosja zmobilizowała 2,700 tys., Francja — 1.800 tys., Anglia — 260 tys., Serbia i Czar nogórze — 350 tys., Belgia — 125 tys.

Ogółem już na początku wojny po stronie ententy walczyło przeszło 5 milionów ludzi. Państwa centralne zmobilizowały w zakraglonej liczbie cztery i pół miliona ludzi.

Podczas czterech lat wojny liczba zmobilizowanych w obu obozach wzrosła do astronomicznej cyfry 22 milionów ludzi; miajsce zabitych, rannych i zaginionych zajmowały nowe masy, przywożone ze wszystkich zakątków kuli ziemskiej. Wożono ich nawet z oceanu, z Ameryki, z Azji, Afryki i Australii. Ale głównym dostawcą była wciąż jeszcze Europa.

W okresie czterech lat zmagania rzuciła ona na pola bitwy około 18 milionów ludzi. Podkreślam, że mowa jest tylko o Europie; nie wliczamy do tej liczby zmobilizowanych yankeesów, synów dżungli azjatyckiej i pustyni afrykańskich, daho-mejczyków, beduinów i skośnokich, obficie przelewających krew w dalekich krajach za zupełnie im obce i obojętne sprawy.

A więc same państwa europejskie, które przyjęły udział w wojnie światowej, zmobilizowały 18 milionów ludzi. Liczba ta nie obejmuje tych państw, które pozostały neutralne,

jak Hiszpania, Szwecja, Norwegia, Holandia, Dania, Szwajcaria. Gdyby i one przyjęły udział w wojnie, liczba zmobilizowanych w Europie przekroczyła by znacznie 20 milionów ludzi.

W ciągu dwudziestu lat, jakie minęły od zawarcia traktatu wersalskiego, życie uzupełniło luki, powstałe w materiale ludzkim w tej nie mającej precedensów walce narodów. Przez

tych dwadzieścia lat Europa gorączkowo przygotowuje się do nowych wojen, wykuwa nową broń, przygotowuje nowe zapasy armatniego mięsa. Wszystkie państwa europejskie żyją w stałym strachu przed nową potworną walką i wyteżają wszystkie siły, aby się do niej przygotować jak najlepiej.

Młodzież kształcą w rzemieślniczym, wojennym, wprowadzając wyszkolenie wojskowe w szkołach średnich, a nawet ludowych.

Militaryzacja czyni szalone postępy. W Niemczech, Włoszech i Rosji doprowadzono ją do doskonałości: dalej iść nie można. Całe bez wyjątku dorastające pokolenie przechodzi musztrę wojenną. Dotyczy to w takiej, czy innej formie, również kobiet. Wraz z regularnymi armiami istnieją półwojskowe organizacje, liczące miliony członków. Są to również żołnierze, przygotowujący do niedalekiej być może przyszłości.

Militaryzowane są również organizacje sportowe. Sportowcy niemieccy, włoscy i rosyjscy są również żołnierzami. W sportowych związkach młodzieży doniosłą rolę odgrywają wojskowe ćwiczenia pod kierownictwem oficerów i podoficerów. Na ulicach stolic wspomnianych państw często spotkać można kolumny maszerujące młodzieży, często dzieci, nie rzadko młodych dziewcząt. Wszyscy oni biorą udział w pochodach i defiladach, zaznajamiają się z marszem i obchodzeniem się z bronią. Starsi z nich mogli być w każdej chwili zmobilizowani; pozostali, którzy nie osiągnęli jeszcze przepisanego wieku, w ciągu najbliższych lat dojrzeją do odegrania czynnej roli w przyszłej wojnie.

Za przykładem wspomnianych państw zaczynają kroczyć również inne. Francja stara się nie pozostać w tyle za Niemcami; w Anglii wprowadza się powszechną służbę wojskową i cały kraj gorączkowo przygotowuje się do wojny; Czechosłowacja przedłuża okres trwania służby wojskowej do trzech lat. Przygotowują się

nawet państwa pokojowe, które dotychczas trzymały się zdaleka od przygotowań wojennych Europy. W Szwajcarii, Szwecji, Holandii, Danii, Finlandii etc. przedsiębrane są energiczne kroki celem wzmocnienia wartości siły obronnej krajów, co jednak ma na celu nie agresję, a jedynie konieczność ewentualnej obrony. Czasy przyżywamy takie, że na wszystko trzeba być przygotowanym.

Na podstawie oficjalnych danych i wynurzeń najrozmaitszych wojennych autorytetów Seeliger robi statystyczny bilans sił, jakie w tej chwili może zmobilizować Europa.

Otrzymujemy cyfry naprawdę fantastyczne, o jakich Napoleon i jego marszałkowie nawet śnić nie mogli.

Zacniemy od NIEMIEC. W czasach pokoju stan liczebny armii niemieckiej określa się cyfrą miliona ludzi; podczas wojny cyfra ta może być bez specjalnego wysiłku doprowadzona

do sześciu milionów; nie wolno zapominać o olbrzymiej ilości rezerwistów, szturmowców, milicjantów, członków najrozmaitszych organizacji paramilitarnych, związków sportowych etc. Trzeba również wziąć pod uwagę t. zw. bataliony kolejowe, obejmujące około 300 tys. ludzi, które przechodzą wyszkolenie wojskowe. W razie potrzeby mogą być zmobilizowane, bez specjalnych przygotowań, fabryczne drużyny, których członkowie otrzymują wyszkolenie wojskowe.

Jednym słowem Niemcy w pierwszych dniach wojny mogą rzucić na pola bitwy przynajmniej sześć milionów ludzi, a w ciągu dalszych trzech do sześciu miesięcy jeszcze dwa miliony.

Przyłączenie Austrii znacznie wzmogło te możliwości, nie mówiąc już o tym, że dało ono Niemcom znaczne zapasy surowców wojennych, których głównie Rzesza tak dośkliwie odczuwa.

FRANCJA, według Seeligera,

wyteża wszystkie siły, aby nie pozostać w tyle za swoim odwiecznym wrogiem. Ale podążać z nim nie jest w stanie, chociaż by dlatego, że jej ludność jest prawie dwa razy mniejsza:

40 milionów przeciwko 73 milionom!

Zrozumiałe jest wobec tego, że francuzi starają się wcielić do swojej armii wojska kolorowe. W czasie pokoju wielkość armii francuskiej (wliczając armia kolonialną) wynosi około miliona ludzi; na wypadek wojny Francja może zmobilizować natychmiast pięć milionów ludzi, a w ciągu trzech do czterech miesięcy jeszcze dwa miliony.

Ogółem około 7 milionów.

WŁOCHY, jeśli chodzi o liczbę ludności, są nieco większe od Francji: mieszkają tam 44 miliony włochów wobec 41 miliona francuzów. Ale wojskowe wyszkolenie młodzieży i wogóle całej ludności cywilnej stoi, według Seeligera, „na idealnej wyżynie“.

Pod tym względem konkurować mogą z Włochami jedynie Niemcy. Niezależnie od regularnej armii włoskie ministerstwo wojny posiada do dyspozycji niemal trzymilionową armię szystowską, doskonale wyszkoloną i wyćwiczoną. Można ją zupełnie bez przygotowań wysłać na pola bitwy. Do tego należy jeszcze dodać półtora miliona rezerwistów, którzy również od czasu do czasu przechodzą przez koszary.

Podczas wojny z Abisynią, gdy liga narodów groziła zastosowaniem wobec Włoch sankcji Mussolini oświadczył z balkonu Pałacu Weneckiego:

„Wystarczy krótki rozkaz i w obronie naszej imperii zabłysnie 8 milionów doskonale wypolerowanych bagnetów!“

Nie jest to bezpodstawne „stawianie się“: na wypadek wojny Włochy rzeczywiście mogą — oczywiście z wielkim wysiłkiem — zmobilizować około 8 milionów ludzi.

Najobfitszym „składem mięsa armatniego“ jest oczywiście ROSJA. Woroszyłow powie-dział przy pewnej okazji, że

Sowiety na wypadek wojny mogą zmobilizować 30 milionów ludzi.

Seeliger uważa, że liczba ta bynajmniej nie jest przesadzona. Biorąc pod uwagę rozliczne rezerwy wojenne, a również ludność cywilną, która przechodzi wojskowe przeszkolenie publicysta ten twierdzi, że przy dostatecznych środkach lokomocji

bolszewicy mogą w ciągu pierwszych miesięcy wojny rzucić na pole bitwy 35 milionów ludzi.

Oczywiście mobilizacja takich potwornych mas wymaga niesamowitego wysiłku i zupełnie niemożliwych dla państwa wydatków. Ale, jak mówi Seeliger,

„rządy rosyjskie przy wszelkich reżymach nie zatrzymują się przed takimi trudnościami“. Często już rzucano w tym kraju na pola bitwy milionowe masy złe uzbrojonych, fatalnie odżywianych i kiepsko odzianych ludzi.

Z pośród wielkich mocarstw jedynie WIELKA BRYTANIA nie miała do ostatnich czasów jako tako solidnej armii lądowej.

Obecnie państwo to stara się wypełnić tę lukę. Najprawdopodobniej niebawem będzie wprowadzona powszechna służba wojskowa. Ważnym czynnikiem są również DOMINIA. Podczas wojny światowej dostarczyły one około 5 i pół miliona żołnierzy. Według wywodów Seeligera, Wielka Brytania może w ciągu pierwszych miesięcy wojny dysponować armią w ilości

6—7 milionów ludzi.

Polska z jej 33-milionową ludnością posiada możliwość nie o wiele mniejsze, niż Francja i może w pierwszych miesiącach wojny stawić pod broń 5 do 6 milionów ludzi.

CZECHOSŁOWACJA może uzbroić 2 i pół miliona obywateli.

Od 1 do 1 i pół miliona może dać nawet każde ze stosunkowo niewielkich państw, jak JUGOSŁAWIA, RUMUNIA, WĘGRY, SZWECJA.

Wreszcie minimum trzy miliony żołnierzy mogą dać na wypadek wojny małe państwa razem, a mianowicie, SZWAJCARIA, PORTUGALIA, BULGARIA, GRECJA, FINLANDIA etc.

Jeśli podsumować te liczby, to okaże się, że Europa dysponuje niesamowitymi rezerwami, które wynoszą 80 do 85 milionów ludzi.

Gdyby nawet doszło do wojny europejskiej, mówi Seeliger, gdyby narody, kierując się instynktem samozachowawczym, rzeczywiście zebrały wszystkie siły, to

Europa mogła by rzucić do walki 100-milionową armię, co stanowi około 20 proc. jej ludności.

Tego ona rzeczywiście nie zrobi i zrobić nie może. Ale możliwe, że

do wojny przyszłości zostanie wprężnięta również ludność cywilna,

która nawet nie przechodziła wojskowego wyszkolenia, wliczając w to inwalidów, kobiety i dzieci.

A gdy Europa będzie krwawić, ruszą na nią z Azji skośnokie hordy i podyktują swoje ciężkie warunki. Będzie to oznaczało oczywiście koniec Europy...

Zrekonstruowane więzienie J. Piłsudskiego stanie za dwa miesiące w Warszawie

W ciągu bieżącego lata na terenie Parku Belwederskiego w Warszawie — w zachodniej jego stronie — stanie pamiątkowy „ostatni dom niewoli Polski“ — przeniesiony z twierdzy magdeburgskiej budynek, w którym więziony był do 9 listopada 1918 r. komendant Józef Piłsudski.

Pamiątkowy ten dom, ofiarowany przez magistrat Magdeburga Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny, został rozebrany na części i staniem prezesa, gen. Góreckiego przewieziony do Warszawy.

Rozbiórkę na miejscu przeprowadzono bardzo starannie, tak by nie zniszczyć żadnego szczegółu.

Rozebrany budynek został przewieziony do granicy polskiej na koszt państwa niemieckiego, a od granicy przewieziony go koleje państwowe polskie.

Rudynek jest wykonany z muru pruskiego, t. zn. posiada

szkielet drewniany, obudowany ceglami, przy czym belki są widoczne na zewnątrz. Przekrój poziomu budynku stanowi kwadrat o powierzchni 144 m. kw. Wysokość jego wynosi 13 m. Budynek jest 1-piętrowy i ma w każdej kondygnacji po 3 pokoje, czyli razem sześć. — Trzy pokoje górne będą zrekonstruowane i umeblowane tak samo, jak były w 1918 r. Jeden pokój z tych trzech zajmował Komendant, w drugim przebywał

INO

CASINO

Pocz. 12. 2. 4. 6. 8. 10
Szampańska komedia o żywiołowym tempie, pełna pikantnych sytuacji

ROZTAŃCZONY PARYŻ!!!

(Wiosna nad Sekwaną)
W x. g. PATRICIA ELLIS

Dziś o g. 12 i 2
2 PORANKI Ceny od **85 gr.**

generał Sosnkowski, a trzeci służył wspólnie obu więźniom. W pokojach tych staną przywiezione razem z rozebrany na części domem 2 łóżka żelazne i stół. Reszta umeblowania będzie dorobiona według ówczesnych wzorów niemieckich. Inne szczegóły urządzenia, jak okna, drzwi, a nawet zamki są całkowicie zachowane.

Trzy pokoje dolne będą przeznaczane na pomieszczenie pamiątek po Marszałku Józefie Piłsudskim.

Na miejsce budowy wybrano taki punkt w Parku Belwederskim, któryby przypominał otoczenie tego domu w twierdzy magdeburgskiej, t. j. nieco ustronnie z wysokimi drzewami dookoła. W tych dniach rozpoczęto już odbudowę.

Wszystkie części drewniane zostały impregnowane, by mogły przetrzymać długie lata. Za kończenie robót planowane jest na początek września b. r.

PODATEK DROGOWY PŁACIĆ BĘDĄ TYLKO NOWE DOMY

Niespodziewana przeróbka projektu ustawy o poprawie finansów samorządów
Sejm uchwalił ustawę wyborczą dla m. st. Warszawy

Wrażenia

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

Na wczorajszym posiedzeniu sejmu niespodzianie uległ znacznej przeróbce projekt ustawy o poprawie finansów samorządowych. Wbrew stanowisku zarządu i komisji uchwalono większością głosów poprawkę pos. Boładzia, której mocą od specjalnego podatku drogowego w miastach zostały zwolnione wszystkie stare domy, a nie tylko mieszkania, objęte ustawą o ochronie lokatorów.

Cały podatek drogowy w miastach przełożony zostanie na właścicieli nowych domów. Ponieważ przyjęcie tej poprawki przy jednym artykule wywołało sprzeczności z innymi artykułami, trzeba było przerwać obrady i wyznaczyć na dziś osobne posiedzenie dla trzeciego czytania ustawy.

Przed dzisiejszym posiedzeniem zebrała się komisja skarbowa i dokonała zmian kodyfikacyjnych, które dziś będą przedłożone na plenum sejmu. W kołach politycznych mówią, że projekt został przerobiony przez sejm w sposób nie uzgodniony z rządem.

Pomoc skarbu

Na wstępie posiedzenia obywatelskiego referat wygłosił pos. WIDACKI. Projekt składa się z trzech części. Pierwsza traktuje o pomocy finansowej skarbu: dotacji 10 mil. i pomocy dla miast ulenowskich.

Drużną część jest właściwie nowelą do ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych. Następne artykuły upoważniają ministra skarbu do przejęcia w imieniu skarbu obsługi pożyczek ulenowskich oraz ustalenia planu obsługi pożyczek sanacyjnych. Maksymalna kwota skarbu państwa na te cele nie może przekraczać 26 milionów.

Tę część projektu komisja przyjęła bez zmiany.

Dalszą część wprowadza zmiany do ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych. Ustala się klucz podziału wpływów z podatku przemysłowego i dochodowego. Projekt usuwa upośledzenie związków samorządowych, na których terenie znajdują się zakłady przemysłowe i handlowe oraz źródła dochodu fundownego.

Pierwszy etap do poprawy

Referat podkreśla, że ustawa ta wraz z ustawą o dodatkach mieszkaniowych dla nauczycieli nie rozwiązuje wprawdzie za zadania sanacji finansów komunalnych, ale w drobnej części poprawia budżety niektórych samorządów. Jest to pierwszy etap do gruntownej poprawy. Zanim nastąpi zasadnicza reforma, za chodzi konieczność przejścia do drugiego etapu i w tym celu komisja proponuje rezolucję tej treści:

Sejm wzywa rząd — 1) do przyspieszenia opracowania projektu zasadniczej reformy finansów samorządowych, 2) do gruntownego uporządkowania sprawy egzekucji publicznych prawnych należności samorządowych, 3) do udostępnienia samorządowi kredytu inwestycyjnego, dostosowanego do siły finansowej poszczególnych związków samorządowych i rodzaju podejmowanych inwestycji ze

szczególnym uwzględnieniem potrzeb samorządu w COP, 4) do wydania przepisów o użytkowaniu dróg, któreby ustalały obciążenie na 1 cm. kw. obręczy żelaznych kół u pojazdów najwyższej na 80 kg.

Po referacie rozpoczęła się dyskusja.

Tylko nowe domy

Po pos. DEBICKIM i GDULI głos zabiera pos. BOŁADŹ, który zgłasza poprawkę, żeby właścicieli starych domów zwolnić od podatku drogowego, a rozciągnąć ten podatek na właścicieli domów nowych, którzy korzystają z ulg inwestycyjnych. Na wypadek nieprzyjęcia tej poprawki mówca zgłasza drugą poprawkę, aby w przeciagu 2 lat zahamowano podwyżkę obciążenia w miastach wydzielonych.

Pos. HOLYŃSKI zaznacza, że w projekcie rządowym przepisy o pobieraniu opłat drogowych zostały przeniesione żywcem z ustawy projektowanej w roku 1937, t. zn. jako generalne pełnomocnictwo do pobierania tego podatku. Mówca przypomina, że już w r. 1931 wystąpił przeciwko takiemu sformułowaniu ustawy, uważając je za niezgodne z konstytucją. Komisja skarbowa słusznie wprowadziła szczegółowe przepisy co do podstaw wymiaru tego podatku. Ustawa musi być jednak rozpatrywana nie tylko w związku z konstytucją, ale i z innymi ustawami obowiązującymi i nie może ona iść obok nich, gdyż wtedy mielibyśmy do czynienia z brakiem poszanowania przez izbę przepisów przez nią samą. Koniecznością jest, aby nowe

uprawnienia podatkowe były traktowane przez samorządy nadzwyczaj oględnie, aby przez nadmierne wymiary nie obniżały one innych wpływów i nie powodowały sztucznych zaległości.

Trzecie czytanie odroczone

Po przemówieniu pos. SOMMERSTEINA, który zapowiedział głosowanie przeciwko projektowi ustawy z powodu nakładanego przez nią nowego obciążenia i po końcowych wywodach referenta, przystąpiono do głosowania.

Izba przyjęła wniosek posła Boładzia oraz całość ustawy w drugim czytaniu wraz z rezolucjami. Wskutek sprzeciwu pos. Holyńskiego, który podkreślił, iż wobec przyjęcia poprawki p. Boładzia zasła niezgodność, trzecie czytanie odłożono do uzgodnienia.

Stolica nie jest zachwycona

Z kolei pos. HOPPE zreferował rządowy projekt ustawy o samorządzie gminy m. st. Warszawy.

Wczoraj uchwalając prawo wyborcze przeszliśmy obok życia — mówił poseł Hoppe, dziś mamy ustanowić urządek Warszawy — czy trafimy w sedno sprawy, czy nie będzie to nowe uderzenie wprawdzie nie kula, ale przepisem w plot. Jednym z zadań posła to odtwarzanie w sejmie prawdziwego głosu terenu; muszę stwierdzić i podkreślić to na komisji, że opinia stolicy nie jest zachwyco-

na projektem. Tak, jak przy prawie wyborczym nie rozpędziliśmy ciężkiej nad życiem naszych miast czarnej chmury żyłdostwa, tak dziś inne żywotne strukturalne sprawy zostają obok nas. Robimy krok naprzód ale bardzo nieśmiało i bez tej fantazji i rozmachu, jaki cechuje wysoki rząd w innych drobnych sprawach.

Sumując powyższe — kończy referent — proszę wysoką izbę o przyjęcie ustawy w brzmieniu komisijnym z następującymi rezolucjami: 1) sejm wzywa rząd do pełnego likwidowania kosztownego, kłopotliwego dla obywatela, a niebezpiecznego dla powagi władz problemu dwutorowości administracji społecznej, 2) sejm wzywa rząd do zrewidowania zakresu uprawnień komisji planu regionalnego i przedłożenia izbom odpowiednich wniosków ustawodawczych, dających komisji planu regionalnego możność aktywne go oddziaływania na pracę rozwoju regionu.

Pos. Sommerstein wysuwa co do projektu szereg zastrzeżeń i zgłasza poprawki mniejszości.

8 lat tymczasowości

Pos. KOPEĆ podnosi, że wczorajsze głosowanie nad ustawami samorządowymi, w których sejm przeszedł do porządku dziennego nad sugestiami społeczeństwa, nie zostawia żadnych wątpliwości, co do wyników głosowania nad tą ustawą, jeśli zaś idzie o współdziałanie z nim społeczeństwa, to pamiętać trzeba, że w Warszawie od jedenastu lat nie było już wyborów, od ośmiu lat rządzi nią tymczasowość, od lat zaś cze-

rech pozbawiona jest nadzoru czynnika obywatelskiego.

Mamy w ustawie dalsze ograniczenie uprawnień rady miejskiej na rzecz prezydenta miasta. Warunki dla uzyskania stanowiska prezydenta są tego rodzaju, że lepiej było od razu powiedzieć jasno o nominacji.

Samorząd stolicy, który powinien być przykładem dla innych miast, zostaje mocno ograniczony. Dla mnie, jako przedstawiciela Śląska, byłoby — oświadcza mówca — rzeczą niesłychanie ważną właściwe rozwiązanie samorządu wojewódzkiego stolicy.

Utrudniona kontrola

Projekt nie ułatwia sprawy dwutorowości i decentralizacji, natomiast ogranicza kompetencje rady miejskiej i przez usunięcie stosunkowości wyborów utrudnia kontrolę przez czynnik społeczny. Jeśli więc poprawki mniejszości idące po linii łagodzenia jego braków nie przejdą, zmuszony będzie głosować przeciw ustawie.

W głosowaniu odrzucono wszystkie poprawki mniejszości i ustawę przyjęto w 2 i 3 czytaniu. Przyjęto też obie rezolucje komisyjne.

Na tym wyczerpano porządek dzienny.

Interpelację pos. ks. Lubelskiego, podajemy oddzielnie.

Na tym posiedzeniu zamknięto. Następne 9 lipca 1938 roku o godz. 10 rano. Na porządku dziennym trzecie czytanie rządowego projektu o poprawie finansów.

Poprawka senatu pogarsza ustawę wyborczą

Warszawski koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

W komisji samorządowo-administracyjnej senatu rozpoczęła się wczoraj dyskusja nad projektem ustawy o wyborach do samorządu miejskiego. Występuje tam b. premier Kozłowski z wnioskiem, aby największa ilość mandatów w okręgach miejskich wynosiła 4 a nie 5.

Uchwalenie tego wniosku, popieranego przez księcia Radziwiłła, jest podobno w senacie zapewnione. Jak mówili wczoraj posłowie, którzy w sejmie prowadzili akcję na rzecz poprawienia projektu, poprawka senacka znacznie pogarsza całą ustawę, czyniąc wynik wyborów w miastach jeszcze bardziej uzależnionym od czynników poza wyborcami.

Koło rolników radzi

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Wczoraj zebrało się koło rolników sejmu i senatu. Obradowano około 3 godzin. Dyskusja była bardzo gorąca. Chodziło o to, czy koło rolników po oświadczeniach wicepremiera Kwiatkowskiego będzie się domagać nowej sesji sejmowej dla t. zw. ustaw odciążeniowych. Po przewlekłych obradach uchwalono długą rezolucję, z której wynika, że wprawdzie koło rolników nie jest zupełnie zadowolone z wyjaśnień ministra skarbu co do sprawy odciążenia rolników, to jednak na razie nie będzie domagać się osobnej sesji, a tylko będzie kontynuowało starania o wydanie przez ministerstwo skarbu różnych zarządzeń, umiarkowanych gospodarstwom wiejskim przetrwanie ciężkiego okresu.

ŁÓDZKI SPÓŁDZIELCZY BANK DYSKONTOWY

z ograniczoną odpowiedzialnością

Piotrkowska 43

z dniem 11 lipca 1938 r.

mieścić się będzie w gmachu własnym przy ul. Moniuszki Nr. 4.

Interpelacja pos. ks. Lubelskiego w związku z niewinnym wyrokiem za deprawację nieletnich dziewcząt

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

W dniu wczorajszym pos. ks. LUBELSKI zgłosił interpelację do premiera i ministra sprawiedliwości w sprawie wyroku sądu okręgowego w Grudziądzu, dotyczącego komisarza brygady skarbowej Stefana Dumeńskiego, oskarżonego o deprawację nieletnich dziewcząt. Książka Lubelski pisze w interpelacji:

— Opinia publiczna w Polsce do głębi wstrząśnięta została wiadomościami, podanymi przez prasę, że sąd okręgowy w Grudziądzu ogłosił wyrok, uwalniający Stefana Dumeńskiego, komisarza lotnej brygady kontroli skarbowej od zarzutu deprawowania nieletnich dziewcząt między innymi dlatego, że dał w zupełności wiarę tłumaczeniom oskarżonego, iż działał ze względów służbowych, albowiem uprawiając nierząd starał się uzyskać od dziewcząt dane, dotyczące przestępstw skarbowych.

Interpelant zapytuje, czy fakt podany do wiadomości przez prasę miał miejsce, a jeżeli tak, to co zamierza uczynić p. premier, ażeby dać należyłą satysfakcję obrażonej opinii moralnej społeczeństwa.

Jeżeli zaś faktu takiego nie było, czemu nie ogłoszono spro-

stawiania, by uspokoić wzburzoną opinię.

*

Na marginesie tej interpelacji zanotować należy, że w swoim czasie przez agencję „Iskra” ogłoszone było wyjaśnienie, tłumaczące, że informacja prasowa o motywach wyroku w procesie Dumeńskiego były nieścisłe.

Niemcy ciągle znieważają Polskę i naród polski

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

Sąd apelacyjny w Warszawie rozpatrywał sprawę kolonisty niemieckiego z pod Piotrkowa, Henryka Kaila, oskarżonego o znieważenie narodu polskiego.

Kail wraz z paru kolegami jechał w pociągu, zdążającym do Warszawy. W czasie rozmowy w języku niemieckim wyraził się Kail parokrotnie obraźliwie

o Polsce i polakach. Gdy jeden ze współpasażerów polaków zwrócił mu uwagę, Kail odpowiedział: „Ja nie rozumiem waszego parszywego języka” i dodał jeszcze parę obraźliwych epitetów. Za to przestępstwo sąd okręgowy w Piotrkowie skazał go na półtora roku więzienia. Sąd apelacyjny wyrok ten zatwierdził.

Kulisy incydentu w Gdańsku

Förster nie przeproszał. — Senat i partia nar. socjalistyczna wyraziły ubolewanie

GDĄSK, 8. 7. (Tel. wł.). — W związku z doniesieniami prasy o nieprzyjęciu przez komisarza generalnego R. P. w Gdańsku ministra Chodackiego — przywódcę gdańskiej partii narodowo-socjalistycznej Förstera, do wiadomości z miarodajnych źródeł, że fakt ten w ogóle nie miał miejsca, gdyż „gauleiter” Förster wcale nie zgłaszał się o sobiście z przeproszeniem za nieakt w związku z zatrzymaniem naskutek nieporozumienia samochodu polskiego dyplomaty, który udawał się dnia 26 czerwcaież. roku do gmachu teatru miejskiego na przemówienie ministra Goebbelsa.

Według wiarygodnych relacji, przebieg ostatniego incydentu, jak i jego następstw był następujący:

Na osobiste i pisemne zaproszenie prezydenta senatu gdańskiego Artura Greisera oraz przywódcę gdańskiego N. S. D. A. P. Alberta Förstera, postanowił komisarz generalny R. P. w Gdańsku min. Chodacki udać się na mowę min. Goebbelsa. Samochód, którym jechał, z białoczerwoną flagą, został wszakże w pobliżu gmachu teatru zatrzymany przez dyżurnego policjanta gdańskiego. Gorliwy funkcjonariusz wyłomaczył przy tym swe postępowanie wydaniem odnośnego zarządzenia, aby nie przepuszczać w pobliżu gmachu teatru żadnych samochodów w czasie odbywających się tam właśnie uroczystości partyjnych. Na nie się nie zdały słowa szefa komisarza generalnego R. P., że wiezie dyplomata. Wobec tego, samochód wraz z min. Chodackim zawrócił i udał się w drogę powrotną.

Wynikiem tego incydentu była natychmiastowa interwencja, na skutek której zgłosił się niebawem w komisariacie generalnym R. P. przeproszając w imieniu senatu gdańskiego, radca Blume. Następnego dnia w tej samej sprawie z przeproszeniem i wyrazami ubolewania w imieniu partii narodowo-socjalistycznej zameldował się u min. Chodackiego — Kreisleiter Hess.

Wyjaśnienia oraz przeprosiny obydwu zostały przyjęte przez komisarza generalnego R. P. min. Chodackiego, jako wystarczające, do wiadomości. Według informacji przedstawiciela senatu

tu gdańskiego, odnośny funkcjonariusz policji w związku z uchybieniem polskiemu dyploma-

cie oraz niezrozumieniem zarządzeń swych władz, zostanie przykładnie ukarany.

Niemcy będą budowali armaty z francuskiej rudy żelaznej

PARYŻ, 8. 7. (Tel. wł.). — W rezultacie umowy osiągniętej w tych dniach między Paryżem i Berlinem Francja dostarczać będzie odtąd Niemcom 600.000 tonn rudy żelaznej miesięcznie w zamian za produkty niemieckie, przede wszystkim koks potrzebny dla przemysłu francuskiego.

„Paris Soir”, który wiadomość powyższą ogłasza, podnosi skandaliczny charakter transakcji: Francuska ruda żelazna będzie znowu iść na niemieckie armaty, które może w niedalekiej przyszłości zwrócone zostaną przeciw Francji.

Zakaz wywozu francuskiej rudy

żelaznej do Niemiec wydany został w r. 1935 przez premiera Laval. Podobny dekret ogłosił w r. 1936 rząd Bluma. Dekret ten przewidywał jednakowoż możliwość wydawania w drodze wyjątkowej upoważnień eksportowych, dzięki którym Niemcy otrzymały w r. 1936 7 milj. 800 tys. francuskiej rudy żelaznej, a w r. 1937 7 milj. 140 tys. tonn.

W marcu r. b. francuskie żelazo przestało nagle przekraczać niemiecką granicę. „Paris Soir” wyjaśnia, że nie nastąpiło to bynajmniej z woli francuzów. Wbrew temu, co możnaby myśleć, Niemcy

Przenośny pawilon myśliwski darem p. Prezydenta Rzplitej dla regenta Węgier

WARSZAWA, 8. 7. (PAT) — Jego Wysokość regent królestwa Węgier adm. Horthy w czasie pobytu w Polsce, podejmowany przez pana Prezydenta Rzplitej na polowaniu w Białowieży, zainteresował się konstrukcją znajdującego

się tam przenośnego pawilonu myśliwskiego.

Składa się on z salki jadalnej, przedpokoju - szatni i kredensu. W sezonie zimowym może być ogrzewany. Pawilon, zapakowany w skrzyniach, da się przewieźć na 6 furmankach lub jednym autem ciężarowym. Ustawienie go zajmie około 4 godzin czasu.

W celu dania możności obejrzenia pawilonu szerszym warstwom publiczności, przewieziono go z Hajnówki i zmontowano w ogrodzie Saskim w Warszawie.

Pawilon myśliwski pięknie przybrano węgierskimi tkaninami ludowymi.

Pawilon ten będzie dostępny dla publiczności do dnia 15 b. m., po czym będzie wysłany do Budapesztu celem przekazania go Jego Wysokości regentowi Węgier adm. Horthy'emu jako dar p. Prezydenta Rzplitej.

Oryginalny protest

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

W dniu wczorajszym gdańska rada miejska uchwaliła protest przeciwko wysłaniu przez związek miast polskich inspektorów żydów na teren Wielkopolski.

Projekt statutu narodowościowego gotowy będzie 21 lipca

PRAGA, 8 lipca. (PAT) — Projekt statutu narodowościowego opracowany jest na posiedzeniach rady ministrów, w rozmowach premiera z przedstawicielami mniejszości narodowych oraz na obradach komitetu, złożonego z 6-ciu przedstawicieli stronniw należących do koalicji rządowej.

Dziś koalicyjny komitet sześciu wypowiedział swą opinię w sprawie statutu, który obecnie przejdzie pod obrady komitetu politycznego

rady ministrów. Jutro komitet sześciu zajmie się projektem ustawy językowej, a w przyszłym tygodniu sprawą samorządu narodowościowego i lokalnego.

Według przypuszczeń projekt statutu gotowy będzie około 21 lipca i przed przedłożeniem go parlamentowi, zakomunikowany zostanie przedstawicielom stronniw opozycyjnych. Parlament po otwarciu obrad wybrał ma komisję złożoną z 48 członków, która rozpatrzy

rządowe projekty ustaw narodowościowych.

Obelżywa piosenka

PRAGA, 8 lipca. (PAT) — Poseł partii sudecko-niemieckiej Hodina wystosował do premiera Hodży list otwarty, w którym cytując tekst obelżywej piosenki czeskiej, skierowanej przeciwko Adolfowi Hitlerowi, domaga się zakazu śpiewania tej piosenki.

Tajemniczy „amerykański Lawrence” jedzie na „Elemce” w okolice podbiegunowe

GDYNIA, 8. 7. (Tel. wł.). — Osoba nowonabywcy żaglowca motorowego „Elemka” komand. floty amerykańskiej Riisa, otoczona jest tajemniczą legendą, o której coraz więcej mówi się w Gdyni

Komandor Riis był pierwszym attache morskim USA w Moskwie po rewolucji. W kilka lat później zniknął z Moskwy i wypłynął w wschodniej Syberii, jako.. komisarz sowiecki. Po zdemaskowaniu, Riis uciekł do Ameryki, zabierając ze sobą tajne dokumenty dotyczące planów rządu sowieckiego utworzenia bezpośredniej komunikacji lotniczej z Rosji do Ameryki przez biegun północny. W związku z tym wyznaczono nawet w swoim czasie wysoką nagrodę za głowę Riisa, który mimo to co pewien czas wyjeżdża do Rosji, ciesząc się opieką i poparciem bardzo wpływowych osobistości.

Ostatnio komandor Riis bawił w Sowieciach przed pół rokiem, gdzie odbył poufną konferencję z jednym z najwybitniejszych, żyjących jeszcze wodzów czerwonej armii. W wyniku tej konferencji Riis powrócił do Stanów Zjednoczonych, skąd po otrzymaniu specjalnych instrukcji przybył do Polski, gdzie zakupił stary żaglowiec „Elemkę” od LMK w Warszawie.

„Elemka” po prowizorycznym remoncie w stoczni gdyńskiej wyrusza w najbliższych dniach z Gdyni do Ameryki pod zmienioną nazwą „Andromeda”. Tam zostanie oddana do grantownego remontu, przy czym zmienione będą motory statku. W związku z tym komandor Riis werbował ostatnio w Gdyni załogę, którą skompletował przez ważne z marynarzy norweskich i szwedzkich.

Po dokonaniu remontu w Ameryce żaglowiec wyruszyć ma w długą podróż naukową, nazwaną przez komandora Riisa „wyprawą szlakiem Beringa”.

Jak głoszają pogłoski, wyprawa Riisa w okolice podbiegunowe zorganizowana jest w zupełnie innych celach. Głównym celem wyprawy jest jakoby polecenie patrolowania

okolice podbiegunowych, gdzie gospodarka Sowietów budzić zaczyna coraz większe zaniepokojenie władz amerykańskich.

He jest prawdy w krążących uporeczywie pogłoskach — nie wiadomo. Coraz częściej mówi się jednak o tajemniczej roli komandora Riisa, którego fama nazywa „amerykańskim Lawrence”.

Żądam, aby mnie aresztowano! Sensacyjna afery angielskiego ginekologa

„Żądam, aby mnie aresztowano; naruszam prawo otwarcie i rozmyślnie z powodów, które uważam za wystarczające dla usprawiedliwienia moich czynów”.

Takie oświadczenie złożył dr. Aleck Bourne, sława lekarska Anglii w Londynie i jeden z najzreczniejszych ginekologów angielskich, detektywom Scotland Yardu, którzy przeszli przesłuchać go w szpitalu Sainte-Mary. Dr. Bourne stanie niebawem przed sądem w Londynie z powodu afery, która wywołała w całej Anglii duże poruszenie.

Dnia 6 czerwca r. b. pewna doktorka przyprowadziła do dr. Bourne'a 15-letnią córeczkę, która została zgwałcona przez czterech żołnierzy Horse Guards. Przed kilku miesiącami dziewczynka w towarzystwie swojej koleżanki przyglądała się wspaniałej postawie żołnierza, stojącego na warcie przed bramą koszar Horse Guards.—

Obie dziewczynki weszły z ciekawości przez bramę na podwórze koszar, gdzie czterej olbrzymi żołnierze ofiarowali im chętnie swoje usługi, oprowadzając je po koszarach. Jedna z dziewczynek zdołała się ro to tym wyemknąć z koszar, druga dała się zaprowadzić do stajni dla koni i tam została zgwałcona.

Żołnierze zostali skazani na karę od 22 miesięcy do trzech lat więzienia. Ale dnia 6 czerwca okazało się, że dziewczynka zostanie matką. — Dr. Bourne miał trudne zadanie do spełnienia. Albo nie dokonać zabiegu, a wówczas dziewczyna poniesie skutki zgwałcenia, a nadto narazi na szwank swoje zdrowie, albo też, gdy dokona zabiegu, wpadnie w kolizję z prawem.

Po długim namyśle dr. Bourne postanowił dokonać zabiegu i zupełnie otwarcie wziął na siebie odpowiedzialność za następstwa. Operacja odbyła się 14-go czerwca b. r. w jednej z sal

szpitala Saint-Mary przy pomocy pielęgniarek i udała się znanomicie.

Dr. Bourne przesłuchała policja. Dr. Bourne (zgodnie zresztą z opinią angielskich lekarzy) oświadczył, że ustawa o zapobieganiu ciąży powinna być bezwarunkowo zmieniona. Ażby spowodować tę zmianę i poruszyć opinię dokonał zabiegu, za który może być surowo ukarany. Sprawa została oddana sądowi kryminalnemu. — Dr. Bourne został chwilowo wypuszczony na wolność po złożeniu kaucji 100 funtów. W chwili pojawienia się w sądzie olbrzymi tłum kobiet przyjął dr. Bourne'a oklaskami. Jedna z kobiet ofiarowała mu bukiet czerwonych róż, z którymi zjawił się przed sędzią. Cała Anglia zajmuje się żywo tą sensacyjną sprawą, pochwalając odważne stanowisko chirurga.

P. Tadeusz Szpotański czasowym zarządcą „Polskiego Radia”

WARSZAWA, 8. 7. (PAT) — Zgodnie z art. 383 par. 1 kodeksu handlowego rada nadzorcza sp. akc. „Polskie Radio” na posiedzeniu w dn. 8 lipca 1938 r. delegowała wiceprezesa rady p. Tadeusza Szpotańskiego do czasowego wykonywania czynności zarządu do chwili zwołania walnego zgromadzenia sp. akc. „Polskie Radio”.

Protest konsula

Radny miejski miasta Toronto, William Croft, zainteresował burmistrza miasta, Ralfa Day'a o stan sanitarny ogrodu zoologicznego w Toronto. Croft przy tym oświadczył: „Nasze Zoo jest tak zaniedbane i brudne, że nie można w nim trzymać zwierząt; jedynie, którego mógłbym trzymać w naszym ogrodzie zoologicznym, jest...” (w tym miejscu radny wymienił nazwisko polityka europejskiego).

Konsul niemiecki w Toronto, Kropp, złożył na ręce burmistrza protest przeciwko uwadze Williama Crofta.

Demonstracje w Wiedniu przeciw drożyznie żydów, oraz aryjscy ożenieni z żydówkami muszą zgłaszać wysokość swych pensyj

WIENIEN, 8. 7. (Tel. wł.). — Ponownie na targowiskach wiedeńskich doszło do demonstracji z powodu drożyzny. We Florisdorfer demonstranci z targowiska udali się przed komisariat policji. Kilka kobiet zostało pobitych, kilka aresztowano.

WIENIEN, 8. 7. (PAT). — Urząd dla spraw majątkowych żydów wydał zarządzenie, na mocy którego żydzi oraz aryjscy ożenieni z żydówkami muszą zgłaszać

wysokość swoich pensji o ile majątek ich przekracza sumę 5 tys. marek.

WIENIEN, 8. 7. (Tel. wł.). — Wszyscy dziennikarze austriaccy otrzymali okólnik nr. 7 izby dziennikarskiej, zakazujący utrzymywania jakiegokolwiek stosunku z międzynarodowym biurem pracy w Genewie.

„Czechosłowacja”
WIENIEN, 8. 7. (Tel. wł.). — Od dnia wczorajszego wszystkie

pisma niemieckie przestały używać nazwy „Czechosłowacja”, wprowadzając nową nazwę „Czecho Słowacja”.

Zniesienie obywatelstwa austriackiego

WIENIEN, 8. 7. (PAT). — Z dniem dzisiejszym zniesione zostało obywatelstwo austriackie. Mieszkańcom Austrii nadane być może obywatelstwo niemiec

kie tylko za zgodą ministra spraw wewnętrznych.

Krems — siedzibą władz

WIENIEN, 8. 7. (PAT). — Za siedzibę władz Austrii Dolnej, zwanej obecnie Nieder Donau obrane zostało miasteczko Krems, które odgrywało wielką rolę w dawnej Austrii, jako centrala tajnej organizacji partii narodowo-socjalistycznej.

Delikatne przypomnienie zarządu poczty niemieckiej

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Zarząd pocztowy Rzeszy niemieckiej nadesłał wczoraj do polskiego ministerstwa poczt i telegrafów przypomnienie, że przesyłki pocztowe i depesze do miejscowości dawnego obszaru republiki austriackiej powinny zawierać w rubryce adresowej państwa nazwy Niemcy — Deutschland.

Związki zawodowe domagają się amnestii dla więźniów politycznych

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

We Lwowie na odbytym wczoraj wielkim zebraniu robotniczych związków zawodowych po wzięto jednomyślnie rezolucję, domagającą się amnestii dla więźniów politycznych w dwudziestolecie niepodległości.

Trzęsienie ziemi na Węgrzech

BUDAPESZT, 8. 7. (PAT) — Tutejsza stacja sejsmograficzna za notowała dziś przed południem lekkie trzęsienie ziemi, które trwało 15 minut. Ognisko trzęsienia ziemi znajdowało się w południowo-wschodniej części Węgier — w okolicach Szegedynu.

O szkodach jakie mogłyby powstać dotychczas nie wiadomo.

Majerus prowadzi w ogólnej klasyfikacji

PARYŻ, 8. 7. (PAT) — W piątek odbył się czwarty etap wyścigu kolarskiego dookoła Francji, na trasie Nantes — Joyan. Pierwsze miejsce zajął belg Vervaecke w czasie 7:10:22. 2) Servadei (Włochy), 3) Meulenberg (Belgia), 4) Bini (Włochy), 5) Neuville (Belgia).

W ogólnej klasyfikacji prowadzi w dalszym ciągu luxemburczyk Majerus w ogólnym czasie 28:29:14.

Pierwszy dzień mistrzostw tenisowych Rzeszy

HAMBURG, 8. 7. (PAT) — W piątek rozpoczęły się w Hamburgu przy niezbyt ponurych warunkach atmosferycznych międzynarodowe mistrzostwa tenisowe Niemiec. Pierwszy dzień nie przyniósł żadnych specjalnych niespodzianek. Z Polaków Tłoczyński przeszedł do następnej rundy walkowerem z powodu niestawienia się przeciwnika

Gotowość przyjęcia uchodźców z Niemiec wyraziły dwa kraje południowo-amerykańskie

NOWY JORK, 8. 7. (ZAT). — „New York Times” donosi w depeszy z Ewian, że atmosfera obrad konferencji pomocy uchodźcom nie daje poważnych nadziei rozwiązania tego problemu. Zdaniem korespondenta, w Ewian będzie rozegrana partia pokera, szczególnie między trzema demokracjami: Stanami Zjednoczonymi, Anglią i Francją.

„Główną siłą popędową nadaje obradom delegacja amerykańska, podczas gdy Anglia i Francja dostarczają najważniejszych hamulców”.

NOWY JORK, 8. 7. (ZAT). — Dr. Stephen Wise zakomunikował J. A. T., że komitet doradczy prezydenta Roosevelta dla spraw uchodźców wyraził swą zgodę, aby dr. Weizman wystąpił przed konferencją w Ewian w charakterze przedstawiciela narodu żydowskiego.

PARYŻ, 8 lipca (PAT). Koła polityczne paryskie z zadowoleniem, aczkolwiek bez zbytniego optymizmu obserwują przebieg konferencji w Ewian les

Bains. W kołach politycznych i w prasie paryskiej konstatają bowiem, że żaden z krajów europejskich nie ma nie tylko ochoty, ale nawet i możliwości przyjęcia dalszych fal uchodźców, których oceniają w bieżą-

cym roku na 50 tys. W tych warunkach ogromne zadowolenie wywołało stanowisko 2-ech krajów południowo-amerykańskich, które zgłosiły gotowość częściowego chociażby przyjęcia uchodźców, a zwłaszcza

tych, którzy nadawali się do osadnictwa rolniczego. Jako jeden z najtrudniejszych momentów przy rozwiązywaniu tej sprawy uważana jest jednak w dalszym ciągu kwestia finansowa.

Remarque pozbawiony obywatelstwa

Od 1 września odebranie zostanie żydom w Niemczech prawo praktyki lekarskiej

BERLIN, 8 lipca. (PAT) — Na liście rodzin 1 osób, które zostały pozbawione obywatelstwa niemieckiego, znajduje się również Eryk Maria Remarque, autor znanych powszechnie książek o wojnie światowej „Na Zachodzie bez zmian” i „Droga powrotna”.

ne żydom - lekarzom prawo wykonywania zawodu. Wyjątek stanowić będzie tylko znikoma liczba

żydów - lekarzy, niezbędnych dla leczenia niearyjczyków.

W związku z tym przewiduje się brak lekarzy w niektórych miejscowościach, zwłaszcza, że większa część napływu młodych lekarzy poświęciła się działalności lekarskiej w wojsku.

Najlepsze są mydła toaletowe
SZACHA
12 sapachów.

Tajna stacja antyhitlerowska słyszana w Polsce

UJŚCIE, 8. 7. (Tel. wł.). — Tutejsi radiamatorzy donoszą, że słyszeli na falach krótkich (około 30 mtr.) tajną, niemiecką radiostację antyhitlerowską. Po raz pierwszy usłyszano tę stację w dniu 26 ub. m. około północy, później usłyszano ją jeszcze w dniu 28 ub. m. i ostatnio w dniu 3 b. m. Speaker stacji

zapowiada: „Hier ist der Freiheits-Sender” (tu rozgłoszania wolności), po czym nadana zostaje „Międzynarodówka”. Stacja jest źle słyszana, gdyż ustawicznie stara się ją zagłuszyć jakaś stacja niemiecka. Wówczas speaker zapowiada: „Gestapo stört” (przeszkadza Gestapo) i stacja zmienia falę na około 40 m.

Potworne morderstwo rabunkowe Bandyci zabili profesora i ciężko zranili jego żonę

Warszawski koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Nocy wczorajszej nieznanymi sprawcy wtargnęli do mieszkania emerytowanego profesora 76-letniego Jana-Józefa GAUTNERA, zamieszkałego w Rembertowie pod Warszawą.

Bandyci steroryzowali profesora i jego żonę 71-letnią Antoninę, domagając się od nich wydania pieniędzy.

W pewnym momencie małżonko-

wie wszczęli alarm, a wówczas bandyci zadali profesorowi i jego żonie kilka ciosów nożami.

Otrzymałszy 27 pełnięc nożem prof. Gautner padł trupem na miejscu. Żona jego otrzymała 40 ciosów nożami i została w stanie bezradnym odwieziona do szpitala.

Bandyci zrabowali trochę biżuterii wartości 400 zł., oraz 100 zł. gotówką i zbiegli. Powiadomione o napadzie bandyckim władze śledcze wdrożyły energiczne dochodzenie. W czasie zarządzonej natychmiast obławy aresztowano 6 podejrzanych o współudział w morderstwie osobników, których nazwiska trzymane są w tajemnicy.

Żona ks. Starhemberga szuka engagement filmowego

PARYŻ, 8. 7. (PAT) — Słynna wiedeńska artystka filmowa Nora Gregor, która wyszła za mąż przed dwoma laty za ks. Starhemberga i wraz z mężem przeżywa obecnie na emigracji, przybyła do Paryża w poszukiwaniu engagement filmowego. W kołach filmowych twierdzą, że istnieje projekt zaangażowania jej do głównej roli w filmie który ma być nakręcany we Francji, a który ma obrazować życie cesarzowej austriackiej Elżbiety.

Wspaniałe wyniki pływaków W Katowicach pobito trzy rekordy Polski, a jeden wyrównano

KATOWICE, 8. 7. (PAT) — W piątek odbyły się w Katowicach zawody pływackie. Wyniki zawodów przeszły najsmielsze oczekiwania. Pobito bowiem trzy rekordy Polski, a jeden wyrównano. Techniczne wyniki zawodów w Katowicach przedstawiają się następująco: 100 mtr. nawznak pań: 1) Bana-

szewska 1:31,2 (nowy rekord Polski) 50 mtr. dow. pań: 1) Dawidowiczówna 34,5 (rekord Polski wyrównany). 100 mtr. klas. panów: 1) Heidrich 1:18,4 (nowy rekord Polski). 100 mtr. dowolnym pań: 1) Dawidowiczówna 1:17,6.

Król złodziei samochodowych ukradł auto francuskiego ministra

PARYŻ, 8 lipca. (PAT). Sąd paryski skazał na najwyższy wymiar kary jednego z groźnych złodziei samochodowych, który zorganizował swój przemyśl w ten sposób, że posiadał filie w 6 miastach Francji, a skradzione auta sprzedawał natychmiast nabywcom na podstawie zgóry danych ogłoszeń, donosząc, że wysoki urzędnik kolonialny, mianowany do Indochin, musi sprzedać natychmiast nowo kupione auto.

Przed kilku dniami nastąpił

m. in. jeden z najciekawszych wyczynów owego złodzieja, nazwiskiem Karol Giselet, który znany był w kołach przestępczych pod pseudonimem „Karola Lysego”.

Giselet skradł przed min. sprawiedliwości w Paryżu na placu Vendome auto, świeżo nabyte przez ministra sprawiedliwości Campinchi i odsprzedał je trzy dni później w Marsylii prezydentowi sądu apelacyjnego p. Warrain.

Dwa wybuchy w Poznaniu wskutek wbicia palika żelaznego w kabel elektryczny

POZNAŃ, 8. 7. (PAT). Dziś nastąpiły w dwóch różnych punktach miasta dwa wybuchy w skrzynce kabli elektrycznych.

Pierwszy wypadek wydarzył się na placu katedralnym, a spowodowany został wbiciem przez robotników pracujących przy układaniu chodników, palika żelaznego w kabel elektryczny o

napięciu 440 volt.

Wskutek powstałego krótkiego spięcia nastąpił wybuch w skrzyni kablowej, oddalonej o 40 mtr. od miejsca uszkodzenia kabla.

Siłą wybuchu wyrzucona została na wysokość 1 piętra gruba płyta kamienna, przykrywająca skrzynię kablową i rozpadła się w kawałki. Bezpośrednio po eksplozji buchnęły z ziemi płomienie, które ugasiła straż pożarna.

W następstwie uszkodzenia kabla sąsiednie ulice zostały pozbawione dopływu prądu.

Podobny wypadek wydarzył się w parę godzin później przy narożniku ul. Kraszewskiego i Słowackiego. Wskutek wybuchu w skrzynce kabli przechodząca tamtędy kobieta doznała obrażeń i okaleczeń nóg. Przyczyny drugiego wybuchu dotychczas nie stwierdzono.

Jeszcze „Csar” Aresztowanie dr. Farraut w Nicei

PARYŻ, 8. 7. (PAT). Agencja Gayasa komunikuje, że w związku z aferą „Csar” aresztowane w Nicei doktora Farraut, podejrzanego o szmuglowanie broni z Włoch do Francji oraz utrzymywanie stosunków z pewnym konsulem zagranicznym w Nicei

Wiadomości bieżące

Pracownicy samorządowi u p. premiera

Interwencja komisji międzyzwiązkowej i posłów łódzkich w sprawie przywrócenia 15-proc. dodatku drożyznianego

Jak wiadomo, urząd wojewódzki w Łodzi zatwierdził niedawno budżet administracyjny zarządu miejskiego na rok 1938 — 1939 z różnymi zastrzeżeniami. Wśród pozycji, które zostały przez p. wojewodę łódzkiego zakwestionowane znalazły się m. in. fundusze preliminowane na wypłacenie pracownikom komunalnym 15-procento-

wego dodatku wielkomicjskiego, t. zw. dodatku drożyznianego. Pan wojewoda zatwierdził ten dodatek jedynie w wysokości 10 procent, skreślając 5 proc.

W ścisłym związku z tym komisja międzyzwiązkowa pracowników samorządowych w Łodzi podjęła interwencję u władz centralnych.

W dniu wczorajszym, jak się

donosimy, delegacja komisji międzyzwiązkowej przy udziale posłów łódzkich, zwróciła się do prezydium rady ministrów i przyjęta została na audjencji przez p. premiera i ministra spraw wewnętrznych gen. Składkowskiego.

Delegacja przedstawiła p. premierowi swe postulaty, zaznaczając, że skreślenie 5 proc. do dodatku pogorszy znacznie sytuację materialną szerokich rzesz pracowników miejskich.

P. premier Składkowski obiecał postulat delegacji rozpatrzyć i niebawem ogłosić w spra-

wie tej ostateczną decyzję.

W związku z tą audjencją wydany został komunikat treści następującej:

WARSZAWA, 8. 7. (PAT). — Pan prezes rady ministrów gen. Sławoj Składkowski przyjął dnia 8 lipca r. b. senatora ALGAJERA i posłów WADOWSKIEGO, WASZKIEWICZA i WYMYŚŁOWSKIEGO z członkami prezydium komisji międzyzwiązkowej pracowników samorządowych w Łodzi pp. KOMOROWSKIM — prezesem i AJNENKIELEM — sekretarzem komisji.

W niedzielę, 10-go lipca 1938 r. o godz. 12 w poł. odbędzie się w Domu Sierot, przy ul. Północnej 39 **uroczyste nabożeństwo żałobne** za duszę nieodżałowanej naszej Przewodniczącej

h. p. Heleny Neumanowej

na którą uprzejmie zaprasza **Zarząd**

Przedsiębiorstwa przewozowe objęte trwającym strajkiem woźniców

W ciągu dnia wczorajszego sytuacja w strajku woźniców nie uległa żadnym zmianom, a jedynie dzięki akcji komisji strajkowej strajk został rozszerzony na mniejsze przedsiębiorstwa przewozowe, a nawet na woźniców zatrudnionych w zakładach przemysłowych, a nie objętych układami zbiorowymi dla tej gałęzi przemysłu.

Akcja strajkowa w ciągu dnia wczorajszego była zaostrzona i zanotowano znów szereg incydentów

w związku z angażowaniem do czasowej obsługi wozów, osób nie będących zawodowymi woźnicami i doraźnie przyczyniających się do łamania strajku.

Przedsiębiorcy zgłaszają się nader licznie do związku woźniców, proponując niezwłoczne podpisanie umowy pojedynczo, co jednak związek odrzuca dążąc do zlikwidowania strajku na podstawie ogólnej zbiorowej umowy.

Pierwszy wykaz 58 osób pozbawionych obywatelstwa polskiego

Komisariat Rządu ogłosił wykaz 58 osób, których pozbawiono obywatelstwa polskiego, względnie które utraciły obywatelstwo polskie.

W wykazie tym figurują 23 osoby, zamieszkałe w Palestynie, mianowicie: Mordchaj Baumszyk, Mosze Broner, Mosze Eksztajn, Ruchla Sztajnsznajder, Benjamin Zieliński, Nuta Najfeld, Frajda Smola, Szmul Kiplec, Salomon Korenberg, Małka Bąk, Frajda Baranek, Masza Goldsztejn, Noina Said, Ika Szapiro, Bajla Cukrowicz, Chuma Klejman, Mojsze Zylbertal, Chana Lewontyn, Ryfka Blauszejn, Szajna Rozenbaum, Ewa Finkielsztajn, Ne-

chuma Sznajderman, Szyfra Liberman.

W wykazie 11 osób, zamieszkałych we Francji figurują nazwiska: Pejsach Soliński, Aron Brones, Izrael Szternys, Mojsze Brajterman, Symcha Grzywacz, Izrael Rafenberg, Abram Kerner, Chana Gradus, Edward Lepkowski, Izrael Rajgewitz.

Prócz tego wykaz wyszczególnia nazwiska pozbawionych obywatelstwa a zamieszkałych w Belgii — 7 osób, Niemczech i Wiedniu razem 4 osoby, Argentynie — 4 osoby, St. Zjednoczonych 3 osoby, Londynie 1 osoba, Rydze 2, Kanadzie 1 i ZSRR 2 osoby.

Statut pomocy leczniczej dla pracowników komunalnych

Z inicjatywy związków pracowniczych opracowany został wzór statutu pomocy leczniczej dla pracowników powiatowych związków samorządowych, gmin wiejskich i miast niewydziałonych z powiatowych związków samorządowych.

Ministerstwo spraw wewnętrznych po wprowadzeniu doń poprawek, działając w porozumieniu z ministerstwem opieki społecznej, powiadomiło pismem okólnym, iż statut ten może być uznany za wzorowy statut pomocy leczniczej dla pracowników samorządowych.

Ministerstwo nadmienia jednak, iż pozostawia zupełnie swobodny wybór związkom samorządowym pomiędzy ubezpieczeniem pracowników samorządowych w zakresie chorobowym w ogólnym ubezpieczeniu społecznym, a ubezpieczeniem we własnym zakresie, a wzorowy statut winien znaleźć zastosowanie tylko w tych wypadkach, gdy dana grupa związków samorządowych dojdzie do przeświadczenia, że ubezpieczenie we własnym zakresie jest bardziej wskazane.

Likwidacja niedbalstwa w dozowaniu budowli w Łodzi

Ze względu na to, że niejednokrotnie stwierdzano niedbalstwo w dozowaniu budowli w Łodzi inspekcja budowlana zarządu miejskiego w Łodzi wystąpiła do urzędu wojewódzkiego z wnioskiem o ograniczenie ilości dopuszczalnego dozowania nowowznoszonych budynków przez kierowników robót.

Ilość deklaracji, podpisanych przez architektów, ograniczono do 30, uważając, że taka liczba jest

wystarczająca w zupełności dla dozowania w ciągu 1 roku.

Dotychczas architekti i inżynierzy robót budowlanych podpisali jednocześnie do 200 takich deklaracji.

Stanowisko inspekcji budowlanej w tym względzie spotkało się z żywym przyjęciem ze strony stowarzyszenia architektów, inżynierów i społeczeństwa łódzkiego.

Inwestycje drogowe na szlaku Warszawa—Łódź—Kalisz

Jak nas informują, ministerstwo komunikacji wykona w roku bieżącym szereg robót na różnych szlakach państwowych, dążąc do połączenia głównych ośrodków życia gospodarczego i uporządkowania węzłów, jakie tworzą drogi, zbiegające się przy wielkich miastach.

Na pierwszym miejscu uwzględniony zostanie szlak, łączący Warszawę z Katowicami

przez Piotrków i Częstochowę. Na innych odcinkach przebudowa będzie zrealizowana na drodze Warszawa—Poznań na odcinku Łowicz—Kutno, na drodze Warszawa—Kalisz, gdzie wykonane zostaną obejścia większych miast, a mianowicie Pabianic, Łasku i Sieradza, dzięki czemu przebudowa tego traktu będzie w roku bieżącym zakończona całkowicie na przestrzeni od Warszawy do Sieradza.

Ponadto w roku bieżącym rozpoczęta zostanie budowa ścieżek dla rowerzystów pod Warszawą, Krakowem i Łodzią.

Urlop naczelnika dr. Wrony

Naczelnik wydziału społeczno-politycznego w urzędzie wojewódzkim dr. Stanisław Wrona rozpoczął urlop wypoczynkowy.

Zastępuje go zast. naczelnika p. Kazimierz Kowalski.

Zmiana godzin urzędowania urzędu pocztowego Łódź VII

Dzielnicowy urząd pocztowo-telekomunikacyjny Łódź 7 — Południe powiadamia, iż z dniem 11 b. m. zostaną zmienione godziny urzędowania następująco:

Lizal nadawczy pocztowo-kasowy od godz. 8 do 20-ej.

Lizal oddawczy od godz. 8 do 15

Lizal telekomunikacyjny od godziny 7 do 21-ej.

Światło u samochodów ciężarowych

Ministerstwo komunikacji zarządziło by do dnia 25 lipca r. b. wszystkie samochody ciężarowe posiadające z przodu po lewej stronie jedną latarkę, rzucającą światło bezbarwne do przodu, a czerwone lub pomarańczowe do tyłu — podobnie jak przy przyczepkach samochodowych.

Wycieczka do „Błękitnych Źródeł”

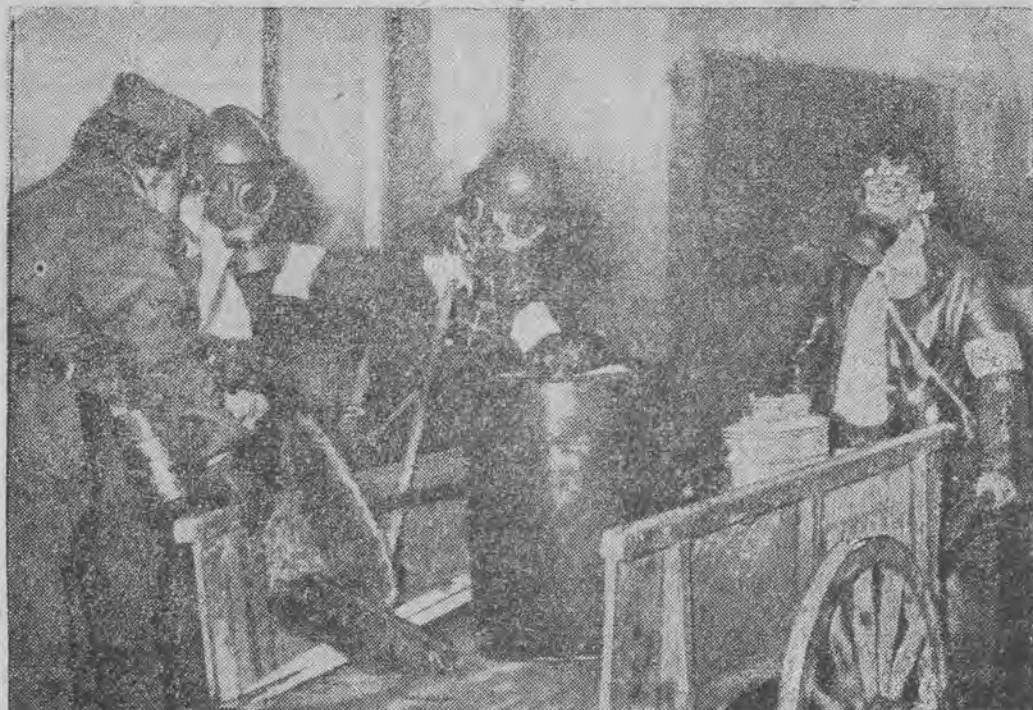
Klasowe związki zawodowe w Łodzi organizują wycieczkę do „Błękitnych Źródeł” w Tomaszowie w dniu 24 lipca r. b.

Wycieczka wyruszy specjalnym pociągiem popularnym. Koszt przejazdu w obie strony wyniesie zł. 2,25.

W programie wycieczki przewidziana jest wielka zabawa w lasach tomaszowskich.

EUROPA 80 100% emocji i sensacji!
Pocz. 4. 6. 8. 10 **39 KROKÓW**
Ceny miejsc od **80 gr.** W r. gł. MADELEINE CARROLL i ROBERT DONAT

Ćwiczenia obrony przeciwlotniczej

przeprowadzone zostały ostatnio również w Belgii, przy czym brały w nich udział całe oddziały kobiet.

KOLONIE LETNIE TOW. ŻYD. SŁUCH. PRAWA U. J. K. WE LWOWIE
w Żegiestowie (obok Krynicy) i w Zaleszczykach.

Piękne miejscowości, pierwszorzędne porządki, wykwintny pięciorazowy wikt, doborowe towarzystwo, przednie wycieczki zapewniają każdemu najmiłsze i najprzyjemniejsze spędzenie wakacji. Cena za turnus czterotygodniowy wynosi w Żegiestowie zł. 108.— w Zaleszczykach — 98.— zł. Indywidualne ulgi kolejowe 50 proc. z każdej miejscowości. Grupowe 66 proc.

Na żądanie bezpłatne prospekty. Zgłoszenia i informacje: Łódź, Jakub Ryzenberg, Gdańska 123, między godz. 18—21. Lwów, Tow. Żyd. Słuch. Prawa U. J. K., ul. Madeckiego 3.

KOLONIE AKADEMICKIE I INTELEGENCJI Z. A. S.

„LAMATARAH”
TATARÓW k-WOROCZTY
Piękna willa. Boisko. Plaża. Indywidualne niżki w wysokości 66% z każdej miejscowości. Pobyt 4-ch tygodni tylko 85 zł. Ilość miejsc ograniczona.

KRYNICA
Pensjonat „Akacja”. Wykwintny wikt na żądanie dietetyczny. Niżki indywidualne z każdej miejscowości w wysokości 66%. Pobyt 2-tyg. 70 zł.

DRUSKIENIKI
Pensjonat „Central City”. Piękne pokoje. Własny kort tenisowy. Pobyt 2-tyg. 75 zł. 4-tyg. 150 zł. Niżki w wysokości 50%.

TRUSKAWIEC
Pensjonat „Belweder”. Komfortowe pokoje. Piękny ogród. Kuchnia dietetyczna i diabetyczna. Tanie ryczałty 3-tygodniowe. Znaczne ulgi kuracyjne. Ostatnie dni zapisów. Zgłoszenia i informacje: Czytelnia „Świt”, Łódź, Piotrkowska 64. codziennie od godz. 12 do 14 i 17 do 21 wieczorem, w soboty tylko od godz. 20 — 22

Mecz z Węgrami prawdopodobnie 5 sierpnia

Jak już donosiliśmy Łódzki Z. O. P. N. wyraził zgodę na propozycję zarządu PZPN zorganizowania w Łodzi spotkania pomiędzy kombinowanymi zespołami Węgier i Polski.

Związek Łódzki proponuje jednak PZPN-owi, by mecz w Łodzi odbył się w dniu 5 sierpnia, gdyż na 2 sierpnia ma ŁKS zakontraktowane spotkanie z drużyną Jugosławią i organizowanie nazajutrz meczu z Węgrami byłoby dość ryzykowne ze względów finansowych.

Wobec tego, że węgry mają rozegrać w Polsce dwa mecze w dniach 3 i 5 sierpnia, ŁOZPN prosi o przydzielenie Łodzi meczu w dniu 5 sierpnia.

ŁKLT — BKLT grają dziś w Helenowie o mistrzostwo Polski

Jak już donosiliśmy, dziś na kortach helenowskich rozpoczyna się dwudniowy mecz tenisowy o mistrzostwo Polski między Łódzkim a Białostockim Lawn Tennis Klubem. Dziś początek o godz. 16-ej, jutro o godz. 9-ej rano.

Drużyna Łódzka wystąpi w najbliższym składzie: Johnowa, Grohman, Scheunert, Simenson i Al. Stencel i jest faworytem spotkania.

Sensacyjna porażka mistrzów Wimbledonu

W międzynarodowych zawodach tenisowych w Budapeszcie, Mako odniósł porażkę w spotkaniu z węgrem Dallosem. W pierwszym secie Mako wygrał łatwo 6:3, w drugim jednak przegrał 2:6. W trzecim secie przy stanie gry 7:7, Mako zrezygnował z dalszej walki, od dając zwycięstwo Dallosowi.

Sensacją było też zwycięstwo węgierskiej pary Szigetii — Gabory nad mistrzowską parą świata, amerykańkami Budgą-Mako w dwóch setach 6:4, 6:2.

Pięć łodzianek na mistrzostwach Polski

Leikoatletyczne mistrzostwa kobiet Polski, których organizację zarząd PZLA proponował Łodzi, odbędą się ostatecznie w Grudziądzu w dnia 30 i 31 lipca. Na mistrzostwa te pojedą z Łodzi następujące zawodniczki: Wajsołna, Kwaśniewska, Słomczewska, Kamińska i najprawdopodobniej Patzówna.

Legia honorowa dla Zuzanny Lenglen

Minister oświecenia, Jean Zay, przyjmując prasę sportową, zakomunikował, że jego szef gabinetu udał się do mieszkania Zuzanny Lenglen, aby pa ni Lenglen, matce Zuzanny, złożyć oficjalną kondolencję i wręczyć jej krzyż legii honorowej, który miała w najbliższym czasie otrzymać w nagrodę za zasługi, które jako wielka mistrzyni oddała sprawie sportu.

Należy przypuszczać, że stało się to pod naporem opinii publicznej, która, jak donosiliśmy, podniosła zarzut, że zasługi Zuzanny Lenglen nie znalazły uznania ze strony rządu

ŁKS poważnie zagrożony w lidze!

Mecz Cracovia--Polonia 3:2 został unieważniony, wobec czego drużyna stołeczna ma szansę wygrania go w powtórcie

Wydział gier i dyscypliny ligi PZPN. powziął na ostatnim posiedzeniu decyzję, która dla układu tabeli może mieć decydujące znaczenie. Jest to decyzja w każdym bądź razie groźna dla

ŁKS-u, bowiem mecz ligowy Cracovia — Polonia wygrany przez Cracovię został unieważniony!

W. G. i D. ligi po przeprowadzeniu dochodzenia i stwierdzeniu sprzeczności w zeznaniach

sędziego głównego tego meczu p. Wardeszkiewicza z zeznaniami obu sędziów bocznych, doszedł do wniosku, że miało miejsce naruszenie przepisów przez sędziego głównego,

który nie uznał bramki zdobytej przez Polonię — unieważnił powyższe zawody i wyznaczył nowy ich termin na 14 sierpnia w Krakowie.

Pierwszy mecz, unieważniony, odbył się również w Krakowie i wynik jego brzmiał 3:2 dla Cracovii. Powtórzone zawody rozegrają oba kluby na wspólny koszt. Polonia ma więc jeszcze szansę wygrania meczu, co jest okolicznością dla ŁKS b. niekorzystną.

Skutkiem unieważnienia meczu, zmieniła się też częściowo tabela rozgrywek ligowych, która wygląda obecnie następująco:

	gier	pkt.	st. br.
1) Ruch	10	13: 7	30:19
2) Warsz.	10	13: 7	26:21
3) AKS.	9	11: 7	20:10
4) Pogoń	10	11: 9	11:11
5) Wisła	10	9: 9	15:15
6) Cracovia	9	9: 9	19:20
7) Śmigły	10	9:11	18:24
8) Warta	10	8:12	30:26
9) ŁKS.	10	7:13	11:22
10) Polonia	8	4:12	12:23

Jak widzimy z tej tabeli, ŁKS. ma najwięcej punktów straconych. W strefie zagrożonych znajdują się w tej chwili obok drużyny Łódzkiej Polonia, Warta i Śmigły. Polonia ma dwie gry mniej. Jutro spotyka się z AKS-em w Warszawie, a 14 sierpnia walczyć będzie w Krakowie w powtórcie z Cracovią.

Dodać należy, że wydział gier ligi nie zdołał jeszcze zweryfikować zawodów ligowych Śmigły — ŁKS (4:0) i Warszawianka — Warta (2:1), rozegranych w dniu 26 czerwca, ponieważ do chwili obecnej protokoły sędziowskie nie zostały nadesłane.

Na tymże posiedzeniu ukarano Polonię grzywną 50 zł. za brak porządku na boisku i niedostateczną ochronę graczy Wisły i sędziego zawodów po meczu Polonia — Wisła 3 bm. z zagrożeniem wyciągnięcia dalszych konsekwencji statutowych aż do zamknięcia boiska w wypadku powtórzenia się nieporządków.

Dalej ukarano zawodnika Gracza (Wisła) za niesportowe zachowanie się i Odrowąza (Polonia) za niebezpieczną grę na tydzień dyskwalifikacji za wykroczenia popełnione na zawodach niedzielnych.

Wreszcie PZPN. dał zezwolenie Ruchowi na rozegranie zawodów z Jugosławią (Belgrad) w dniu 30 bm. i Dresdner S. C. (Drezno) w dniu 3 sierpnia w Hajdukach, zastrzegając, że w zawodach tych winien wystąpić jedynie Ruch, a nie drużyna kombinowana Ruch — AKS., jak początkowo projektowano.

Królewicz liczy się z polakami

Prasa królewska poświęca dużo miejsca leikoatletycznym spotkaniu Polska — Niemcy, które odbędzie się 9 i 10 b. m. w Królewcu.

Prasa ta liczy na ogół na zwycięstwo Niemców, choć przestrzega przed zbytnim optymizmem, przypominając niedawne wysokie zwycięstwo Polski nad Francją. Zdaniem jednego z dzienników, Niemcy powinni wygrać różnicą 10 — 15 pkt. — My jednak nie powinniśmy się łudzić: Niemcy pokonają Polskę znacznie wyżej.

Polska — Niemcy

Mecz międzypaństwowy lekkoatletów rozpoczyna się dziś w Królewcu

Dziś i jutro, na stadionie w Królewcu odbędzie się drugi międzypaństwowy mecz lekkoatletyczny Niemcy — Polska.

W tych samych dniach Niemcy walczą na jeszcze dwóch frontach, z Danią i Holandią, podczas gdy w roku ubiegłym walczyli jednocześnie aż na sześciu, wygrywając zresztą wszystkie mecze.

Na podstawie teoretycznych dociekań, opartych na najlepszych rezultatach reprezentantów obu państw, możnaby dojść do przeświadczenia, że znajduje się na straconej placówce, że z całą pewnością przegramy sromotnie, że może nawet z 19 konkurencji meczu wygramy jedną, a conajwyżej dwie. Tyle mówią wyniki! Ale przed rokiem w Warszawie, sytuacja nie była wcale lepsza, a mimo to w kilku konkurencjach, uchodzących za murowane dla Niemców, uzyska-

liśmy piękne zwycięstwa.

Historia zeszłoroczna powinna się powtórzyć, dlatego też nie przypuszczamy przez chwilę, że odniesiemy w Królewcu wielkie zwycięstwo, ale wierzymy, że reprezentanci nasi wydadzą z siebie wszystko i stoczą walkę jak równi z równymi.

- Składy drużyn są następujące:
- 100 m.: Niemcy — Borchmayer i Kraemer, Polska — Zasłona i Dunecki.
 - 200 mtr.: Niemcy — Fischer i Gillmeister, Polska — Zasłona i Dunecki.
 - 400 mtr.: Niemcy — Bues i Rinck, Polska — Gassowski i Biniakowski.
 - 800 mtr.: Niemcy — Harbig i Eichberger, Polska — Gassowski i Kucharzski.
 - 1500 mtr.: Niemcy — Boetscher i Mehliose, Polska — Staniszewski i Sol dan.
 - 5.000 mtr.: Niemcy — Syring i Eberhardt, Polska — Noji i Marynowski.
 - 10.000 mtr.: Niemcy — Muschik i Gebhard, Polska — Noji i Marynowski.
 - 110 płotki: Niemcy — Gław i Wegner, Polska — Schmidt i Sulikowski.
 - 400 płotki: Niemcy — Mayr i Darr.

Polska — Maszewski i Drozdowski.

4x100: Niemcy — Borchmayer, Gillmeister, Fischer i Grämer, Polska — Trojanowski, Dunecki, Zasłona i Danowski.

4x400 mtr.: Niemcy — Bues, Rinck, Böttcher i Sumser, Polska — Gassowski, Kucharzski, Drozdowski i Biniakowski.

Skok w dal: Niemcy — Asmus i Gotschall, Polska — K. i M. Hoffmannowie.

Skok wzwyż: Niemcy — Häusler i Schrell, Polska — Kalinowski i K. Hoffman.

Skok o tyczce: Niemcy — Hartman Hauzwickel, Polska — Schneider i Morończyk.

Trójskok: Niemcy — Kotraschek i Wöllmer, Polska — Luckhaus i K. Hoffman.

Pchnięcie kulą: Niemcy — Wuelke i Cramer, Polska — Gierutto i Fiedoruk.

Rzut dyskiem: Niemcy — Schröder i Hilbrecht, Polska — Gierutto i Fiedoruk.

Rzut oszczepem: Niemcy — Boeder i Büsse, Polska — Gburczyk i Mikrut.

Rzut młotem: Niemcy — Lutz i Storch, Polska — Węglarczyk i Kor-dasz.

Dszidszowska i Kjakaldzewik

Kto rozpozna w tych nazwiskach znakomitych tenisistów

Nazwiska zagranicznych gwiazd tenisowych przysparzają niemałe trudności sędziom sportowym angielskim. Po cześci nie zadają oni sobie co prawda trudu, aby zapytać graczy o właściwe brzmienie ich nazwisk, lecz jeżeli to nawet czasem czynią, szybko rezygnują z prób dobrego powtarzania tych nazwisk.

Na centre court słyszy się całkiem „dzikie“ nazwiska: „Ganie Panczek“, lub „Dszimer pro wadzi 2:1“, albo „Eekt zaczyna grę“. Tylko wtajemniczeni zgadną, że chodzi tu o: Puncce’a, Cejnar’a, lub Hechta. Dlatego też goście z kontynentu byli

zdumieni, gdy sędzia walki Budge — Cejnar całkiem dobrze wymówił nazwisko czecha, Cejnar wyjaśnił ten cud po meczu, — przed grą urządził w garderobie ćwiczenia fonetyczne z sędzią i nauczył go wymawiać swe nazwisko.

Nawet francuzi musieli się przyzwyczaić do tego, że nazywa się ich: Bossuh, Boroutra, Dżurnuk lub Bouhleli, a więc nie można się dziwić, że Jedrzejowska pewnego razu, gdy została wywołana do meczu, wcale się nie zjawiała. Nie mogła wiedzieć, że „miss Dszidszowska“ — to właśnie ona. W międzyczasie stała się tak po-

pularna, że nazywają ją „Dza dza“, co ma być spieszonym imieniem Jadwiga.

Największą wesołość wywołał jednak sędzia, gdy oznajmił, że „Kokaljeviek serwuje“. Poprawił się po tym na „Kjukuljewik“ i próbował nawet powiedzieć „Kjukaldzewik“ i „Kakaliwajk“ — ale Kukuljievic nie udało mu się wyrzec.

Co powiedzieliby anglicy, gdybyśmy wymawiali ich nazwiska według naszych prawideł językowych. Butler, Hughes, Wilde i Shaves — napewno nie byłiby z tego zadowoleni.

Majerus-Luxemburg

prowadzi w najpiękniejszym wyścigu świata „Tour de France“.

KINO - TEATR
URANIA
Cegielniana 2
Tel. 107-34.

— I. —
Dziś poraz ostatni! —
Wielki podwójny program:
Poraz pierwszy w Łodzi! Piękny film społeczny, oplewający dzieło miłości smakomitej artystki filmowej do szoferka pt.
W poszukiwaniu miłości Film technąży miłością, warem życia i pogody
W rol. główn.: **GERTRUDA MICHAEL** i **LYLE TALBOT**
Początek codz. o g. 4-ej, w soboty, niedziele i święta o g. 12
Jutro wielka premiera podwójnego programu: **I. WYPRAWA NA MONGO.** — **II. ZEAMANE SERCE**

— II. —

Przeciwnik od **BOLU GŁOWY**
Dla dorosłych ze **ZIN CABR**
KOWALSKINA
Kłótnie się rzuć
PRZY PRZEZIEBIENIU GRYPIE i KATARZE

DOKTOR KLINGER
SPECJ. CHOR. WENERYCZNYCH, SEKSUALNYCH I SKÓRNYCH (włosów)
przeprowadził się na
ul. Przejazd 17
GODZINY PRZYJĘĆ: od 9-11 i od 6-8. — Tel. 132-28.

Dr. med.
Paulina Lewi
specjalista chorób kobiecych i akuszerki
Sródmiejska 28
telefon. 240-10
przyjmuje od 12-2 i od 4-8 wiecz.

DOKTOR REICHER
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i seksualnych
leczenie promieniami Roentgena
Południowa 28, tel. 201-95
przyjm. od 8-11 rano i 5-8 pp. w niedziele i święta od 9-12 w

LECZNICA
ze stalami łożkami
DLA CHORYCH NA
uszy, nos, gardło i drogi oddechowe
Gabinet Rentgena.
dla prześwietlań i zdjęć
Piotrkowska 67, tel. 127-61
9-3 i 5.30-8 w. przyjm. Dr. Z. Rakowski
Wezwanie na miasto.

Dr. BORNSTEIN CIECHOCINEK
d.w. „Millera”

Dr. J. Nadel
AKUSZER-GINEKOLOG
Przyjmuje: od 3-5 i od 6-7 1/2 w.
Andrzeja 4, tel. 228-92

FABRYKA impregnowanych PŁASZCZY z materiałów „WOLA” i Angielskich „Ce-Ha” Pomorska 18
Ceny niższe. Hurt — Detal

KOMUNIKAT. Stow. „Kultur-Liga” urzędują w niedzielę, dn. 10-go lipca o godz. 12-ej w poł.
w PARKU ZDROWIA w Wiśniowej Górze przy basenie występ artystyczny słynnej artystki **RACHELI HOLCER**
Bilety od 54 gr. przy wejściu.
Stow. „Kultur-Liga” przyjmuje zapisy na kolonie letnie w Korwi, Krościenku, Cieclocinku i Druskienikach.

SANATORIUM (w sosnowym lesie) w **CHEŁMACH** pod ZGIERZEM dla cierpiących na:
ASTMĘ, CHOROBY SERCA i NACZYŃ stany wyczerpania i rekonwalescentów
Stała opieka lekarska. Wszelkie zabiegi. Fizykalno-elektro-terapia. Gimnastyka oddechowa, INHALATORIUM i KAMERA PRZECIWAŚTMOWA.
Wiadomość tel. 122-60 i 127-81

Poważna fabryka **poszukuje 1 majstra (oprętera) i 1 waszmajstra** (dla wyr. wełn.) z pierwszorzędnymi kwalifikacjami.
Oferty sub. „Majster” do Biura Ogłoszeń Fuksa, Piotrkowska 87.

„GŁOS PORANNY” otrzymać można:
1) w **TEOFILOWIE, INOWŁODZU** i okolicznych letniskach u Le-wenberga;
2) na **WIŚNIOWEJ GÓRZE** u Jam-nika, willa Kawuli oraz u Awron-ima, willa Hoffmana, koło ba-senu;
3) w **PODDEBINIE, TUSZYN-LE-SIE** i na **SCHODOWEJ GÓRZE** u Awronima, willa Tylińskiego.

ŁODU w każdej ilości dostarcza **B. RUBINEK**
Południowa 39, tel. 148-05

Ala Izbička
wykwalifikowana pielęgniarka z długoletnim doświadczeniem przyjmuje wszelkie zabiegi.
DYZURY. TEL. 246-36.

NIEMA PEWNIEJSZYCH JAK „OLLA” TYLKO ORYGINALNE „OLLA” GUM.

Najmilej i najweselsiej spędzisz czas tylko w Ogródku **„KOMETA”** Łódź, Kopernika 46
Restauracji — Tel. 162-60
Pierwszorządna kuchnia — Orkiestra.

Ogłoszenia drobne

Uzdrowiska
„CZERWONY DWOREK”, Wiśni-owa Góra, Stróżew. Kolonie letnie dla dzieci i młodzieży R. Rozenow-ny. Zgłoszenia i informacje na miejscu. 4583-13

WŁODZIMIERZÓW
Pensjonat „TRZY LILIE”
Wajcmanowej i Russakowej, Nowy gmach. Oświetlenie elektryczne. Inf. tel. 182-43

Jeśli mydło — to **„TRÓJKA”**

TEODORY. W pięknie położonej willi, mieszkanie tanio do oddania. Wiadomość w Łodzi, tel. 149-74. 018-2

KOLUMNNA. Pensjonat dla dzieci i młodzieży „Dworek Bianki” ul. Swojska 6, przy willi „Zaciszcie”. Informacje: Łódź, Cwajg, Narutowicza 4, tel. 274-11.

USTROŃ. — Pełnokomfortowy pensjonat „Wesola” Finkelstei-nowej, tel. 67. Kuchnia wyk-wintna, urozmaicona.

Kupno i sprzedaż.
DOBRE prosperująca wytwór-nia wód gazowych do sprzeda-nia z powodu wyjazdu, od za-raz. Wiadomość Goldfrajd, ul. Pogonowskiego 13. 980-3

KUCYK-BRYCZKA do sprze-dania. Wiadomość u dozorecy 6-go Sierpnia 26. 948-3

Lokale
DO WYNAJĘCIA od zaraz 2 pokoje z kuchnią Magistracka 15 w nowoczesnym domu z kąpielowym na elektryczności. Dzwonić 163-56 albo 212-05. 007-2

W ŚRÓDMIEŚCIU do wynają-cia pokój z używalnością kuchni Piotrkowska 59, m. 10, godz. 2-4 pp. —3

POKÓJ frontowy na biuro do oddania od zaraz. Wiadomość Piotrkowska 69 „Posto”. 017-2

Wyborowe LODY
porcja 35 groszy
wiaz z wodą sodową i kruchym ciastkiem
Śniadania i kolacje jarskie z 5-ciu dań
zł. 1.10 z obsługą.
polecą
Cukiernia „ŹRÓDŁO”
Przejazd 1, tel. 209-87

SKLEPY do wynajęcia w Hall przy ul. Ogrodowej 4. Wiado-mość na miejscu.

6 POKOI z kuchnią z wszelki-mi wygodami od zaraz do wy-najęcia. Wiadomość w admini-stracji domu Narutowicza 6. 994-3

5-cio POKOJOWE mieszkanie luksusowe w nowowzbudowa-nej willi w centrum miasta z centralnym ogrzewaniem zaraz do wynajęcia. Wiadomość u dozorecy Gdańska 62. 013-2

Różne
MEBLE i pianina odświeże jak nowe, modernizuje, polituruje i naprawia specjalista-stolarz Tyrkeltaub — Zawadzka 16-a tel. 277-33.

„PRACA”
Kursy Zawodowe Żeńskie przy Tow. Szerzenia Pracy Zawodowe wśród Kobiet Żyd.
Wólczańska 21, tel. 167-15
przyjmuje zapisy na nast. działy:
1. Sztuka stosowana - hałciar-stwo.
2. Krawiectwo damskie - krój.
3. Górsceciarstwo - krój.
4. Modniarstwo - kapelusze.
5. Bielizniarstwo - krój.
6. Ondulacja.
7. Manicure.
Sekretariat czynny w g. od 9-11 i 15-19.

OPTYK
SZYMON URBACH
PIOTRKOWSKA 33 TEL. 2222-3

CORSO
Pocz. w dni powszednie o 4 w soboty i niedziele o g. 12-ej
Ceny od 50 gr.

— I. —
Władczyni Puszczy
Rewelacyjny film w naturalnych kolorach.
W roli głównej: **George Brent**

— II. —
Wiosna zakochanych
Komedia i splot nieporozumień.

KINO RAKIETA
Sienkiewicza 40, tel. 141-22
Dziś i dni następnych!

Jedynie letnie kino dźwiękowe w OGRODZIE
Szermierz humoru. Siewca radości. Ułubieniec Europy
Heinz Rühmann
w prześmiewczej komedii p. t.
W pozostałych rolach: **Hans Junkermann** i **Fryderyk Benfer.** — Piosenka! Romans! Humor!
Początek w dni powsz. o g. 5, w soboty, o g. 12, w niedziele i święta o 2. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 54 gr.

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi do-datkami wynosi w Łodzi zł. 4.60, za odnośnienie — 40 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, za granicą — zł. 9.—
Redakcja rękopisów nie zwraca.

Ogłoszenia za wiersz milimetry 1-szpaltowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 2 zł.; Reklamy tekstem redakcyjnym zł. 1.50; w tekście: z zastrzeżeniem miejsca 60 gr., bez zastrzeżenia miejsca 50 gr., nekrologi 40 gr. Zwyczajne (str. 10 szpalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najmniejsze ogłoszenie zł. 1.50. Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 12 zł. Ogło-szenia w dodatku niedzielnym „Rewia” (str. 5 szp.) 1 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50% drożej, firm zagr. 100%. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatkowo 50%. Ogłoszenia dwukolor. o 50% drożej.